

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
ritva.nurmilo@pirha.fi

Aloite
28.08.2025

Hajusteiden käytön ohjeistus Pirkanmaan hyvinvointialueen sairaalaympäristössä

Turvallisuuspoikkeamailmoitukset

HaiPro-järjestelmässä on viime vuosien aikana tehty turvallisuuspoikkeamailmoituksia henkilökunnan hajusteiden käytöstä.

Hajusteiden aiheuttamia haittoja

Tuoksuyliherkkyys on tunnistettu terveysongelma, joka voi vaikuttaa merkittävästi työ- ja hoitoympäristön turvallisuuteen ja viihtyvyyteen. Hajusteet voivat aiheuttaa esimerkiksi päänsärkyä ja migreeniä.

Hajusteiden aiheuttamia haittoja ilmenee sekä henkilökunnalla että potilailla. Toimintayksiköissä hoidetaan potilaita, joilla saattaa olla esimerkiksi pahoinvointia tai hengenahdistusta ja hajusteet voivat pahentaa tätä oireilua.

Toimintamalli Pirkanmaan sairaanhoitopiirin (PSHP) aikana

PSHP aikana henkilökuntaa muistutettiin toistuvasti sairaalaympäristön savuttomuudesta ja suositeltiin hajusteiden käytön välttämistä. Lisäksi toimintayksiköissä ja pukuhuonetiloissa oli asiaan liittyviä tiedotteita.

Mahdollisuudet ja rajoitteet hajusteiden käytölle

Työturvallisuuslain mukaan työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.

Työpaikalle voidaan sopia ja laatia yhteiset säännöt hajusteiden käytöstä työaikana. Työnantaja voi myös kieltää hajuvesien ja muidenkin hajua aiheuttavien aineiden

käytön työpaikalla, jos ne aiheuttavat haittaa tai vaaraa työntekijöiden terveydelle. Työnantajalla ei ole oikeutta määrätä siitä, miten työntekijä kotonaan pesee vaatteensa, itsensä tai siivoaa ja puhdistaa asuntonsa.

Hajusteiden käyttöä voidaan arvioida työolosuhteiden vaarojen arvioinnissa, jolloin työntekijöiden henkilökohtaiset edellytykset on otettava huomioon yleisellä tasolla.

Hajusteiden käytön valvonta

Aluehallintoviraston (AVI) työsuojelun ammattitautiryhmän mukaan hajusteiden käytön valvonta on haastavaa, koska hajusteille ei ole yksinkertaisia mittaussuureita ja kemikaalien raja-arvoja.

Käytännössä hajusteettomuuden valvonta tapahtuu henkilöstön havainnoilla.

Ehdotus: Suositus hajusteiden käytöstä sairaalaympäristössä

Potilaiden, vierailijoiden ja henkilökunnan hyvinvoinnin turvaamiseksi suosittelemme, että sairaalaympäristössä vältetään voimakkaiden hajusteiden käyttöä. Monet potilaistamme ja työntekijöistämme voivat olla herkkiä tuoksuille, ja hajusteet voivat aiheuttaa esimerkiksi päänsärkyä, pahoinvointia, hengitystieoireita tai allergisia reaktioita.

Suosituksen keskeiset kohdat:

Vältä hajusteita: Älä käytä voimakkaita hajuvesiä, partavesiä, hiustuotteita tai muita tuoksuvia kosmetiikkatuotteita työpäivän aikana.

Hajusteettomat vaihtoehdot: Suosi hajusteettomia hygieni- ja ihonhoitotuotteita.

Ymmärrys ja kunnioitus: Huomioi, että tuoksuyliherkkyys on todellinen ja tunnistettu terveysongelma, joka voi vaikuttaa merkittävästi työ- ja hoitoympäristön turvallisuuteen ja viihtyvyyteen.

Yhteinen vastuu: Jokainen työntekijä on vastuussa turvallisen ja miellyttävän työympäristön ylläpitämisestä.

Tämä suositus on osa laajempaa tavoitettamme edistää terveellistä, esteetöntä ja kaikille turvallista sairaalaympäristöä.